

RIKTLINJER

POSOM

HÖGANÄS KOMMUN

POSOM I HÖGANÄS KOMMUN

POSOM är en ledningsgrupp för samverkan kring psykiskt och socialt omhändertagande vid bland annat större olyckor och katastrofer.

Bakgrund

Riskerna för olika typer av olyckor har successivt ökat i vårt moderna samhälle. Allt fler människor bor i tätorter med större befolkningskoncentrationer. Utbyggnaden av infrastrukturen nära tätorterna med ökning av resandefrekvens och trafikflöden och en betydande utökning av transporter med bl.a. farligt gods ökar riskerna. Terrorism och våldshandlingar i fredstid blir tyvärr också allt vanligare. Detta kan vara svårt att förutse, förebygga och skydda sig mot. Även den förändrade familjestrukturen, identitetslöshet, arbetslöshet och ökad sekularisering bidrar till att göra den enskilde individen mer utsatt. Detta ställer stora krav på samhällets insatser både vad avser resurser men också när det gäller organisation och samverkan. Erfarenhetsmässigt har vid större olyckshändelser konstaterats att behovet av psykiska och sociala insatser är betydligt större och mer långvariga än de somatiskt medicinska.

Befintliga organisationer

Inom sjukvården finns en PKL-grupp som ansvarar för ledningen av det psykosociala omhändertagandet av personer som direkt drabbas vid större olyckshändelser. Gruppen består av chefskurator, chefspsykolog, klinikchef, psykklinik. På kommunal nivå har kommunstyrelsen det yttersta ansvaret i såväl fred som krig för att alla som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som är erforderlig. Socialtjänsten, kyrkan, polisen, räddningstjänsten och skolan har alla hand om verksamhetsområden som kan komma att bli involverade vid olyckor eller katastrofer. Här inbegrips både insatser av mer akut karaktär liksom långvariga stöd- och hjälpinsatser. Dessa organisationer samverkar i **POSOM**.

POSOM-verksamheten i Höganäs

Vad är POSOM ?

POSOM är en förkortning av ”psykiskt och socialt omhändertagande”. Kommunen bör enligt sin beredskapsplan snabbt kunna organisera en ledningsgrupp för samverka kring psykiskt och socialt omhändertagande, en så kallade ”POSOM-grupp”. Denna ska ansvar för omhändertagande av personer som direkt eller indirekt drabbas av svårare psykiska påfrestningar föranledda av olyckshändelse.

När aktiveras POSOM ?

POSOM ska aktiveras vid större olyckor eller andra akuta händelser inom Höganäs eller när Höganäs kommuns invånare är inblandade i olyckshändelser på annan ort och psykosocial insats behövs. POSOM träder också i funktion vid andra tillfällen när den ordinarie organisationen bedöms otillräcklig. Alla representanter i POSOM har möjlighet att aktivera gruppen. Det är sedan gruppen själv som avgör om POSOM ska fortsätta sitt arbete.

Höganäs Kommuns POSOM-organisation (se bilaga 1)

POSOM är direkt underställd kommunstyrelsen.

Sammansättning av POSOM

POSOM bör innehålla representanter från följande områden:

- Räddningstjänst
- Socialtjänst
- BUN
- Polis
- Svenska kyrkan
- Lokal vårdcentral

Varje organisation utser vem som ska representera organisationen. Dessa personer bör ha mandat att fatta beslut kring användandet av resurspersoner i sin organisation samt egen tid. Representanterna måste beredas tillfälle att fullfölja sina uppdrag i POSOM. Detta satt i relation till sina ordinarie arbetsuppgifter. En ersättare för ordinarie representant ska finnas.

Ordförandeskap

Räddningstjänstens representant innehar ordförandeskapet.

Hur larmas POSOM

Kontaktperson för POSOM finns i ständig beredskap och larmas via räddningstjänsten eller SOS Alarm vid större händelser på telefonnummer 042 – 33 75 40.

Var samlas POSOM

Gruppen samlas alltid på räddningstjänsten där erforderlig utrustning finns att tillgå.

Ersättning för POSOM

Samtliga medarbetare i POSOM är avtalade på frivillig basis. Ingen har jourersättning. Hemtelefonnummer samt mobiltelefonnummer lämnas så att de i görligaste mån är anträffbara på sin fritid. Ersättning utgår först när man träder i aktiv tjänst och bekostas av respektive organisation.

Kostnader i samband med en POSOM händelse

Alla omkostnader i samband med en händelse faktureras Räddningstjänsten som sammanställer detta på ett eget konto. Vid betydande belopp debiterar sedan Räddningstjänsten kommunstyrelsen.

Vad gör POSOM då den samlats

- Leder och samordnar arbetet vid akuta händelser
- Går igenom läget över det inträffade
- Orienterar sig om vidtagna åtgärder från andra myndigheter
- Bedömer behovet av ytterligare insatser
- Upprättar kontakt med och informerar sina organisationer
- Vid behov planerar och genomför vidare åtgärder
- Utvärderar insatserna

Vad innebär POSOM för berörda organisationer

Respektive organisations totala resurser kan samordnas med hela POSOM- organisationen för att uppnå maximalt resursnyttjande.

Vilka ingår i POSOM- Resursgrupperna

Resursgruppen är en stödgrupp. POSOM utgör ledningsfunktion till Resursgruppen. Ledningsgruppen skall vid insats leda och samordna Resurspersonernas verksamhet. Ledningsgruppen fattar i varje enskilt fall beslut om vilka resurser som är nödvändiga i den specifika situationen.

Resurspersonernas uppgift är att svara för det akuta hjälparbetet samt att kunna rycka ut vid större olyckor. Det kan gälla att ta hand om överlevande, chockade människor, kontakta anhöriga, lösa praktiska problem, undvika att människor utsätts för sekundära trauman, att kunna ge en psykologisk första hjälp samt administrativa arbetsuppgifter. Resurspersonerna skall också ge stöd en tid efter olyckan.

Varje organisation utser, vidtalar och lämnar namn och telefonnummer till de resurser som finns att tillgå i akut läget samt vad de kan hjälpa till med.

Stödcenter

I de fall det finns ett behov beslutar ledningsgruppen om att upprätta stödcenter samt hur dessa ska bemannas.

Tillgänglighet för allmänheten

POSOM-numret bevakas av räddningstjänsten 24 tim/dygn inom ordinarie resurser. Vid en händelse aktiverar Räddningstjänsten POSOM för vidare behandling. Vid större händelser upprättas speciella telefonlinjer för allmänheten. Allmänheten kan även nå POSOM via SOS Alarm.

Information till allmänheten

Kontakt med press och media ska hanteras av kommunens Informationsavdelning i samråd med POSOM.

POSOM:s Kompetens

Alla medlemmar i ledningsgruppen bör ha genomgått POSOM-grundkurs. De resurspersoner som används i POSOM-händelser bör erbjudas utbildning i detta. Varje organisation bär sina kostnader gällande arbetstid för dessa utbildningar. Kurskostnaderna debiteras kommunstyrelsen.

POSOM ska träffas minst 2 ggr/ år även i det fall inga händelser inträffar som kräver POSOM:s medverkan.

Följande ska tas upp vid träffarna:

- Gruppens sammansättning
- Resursgruppernas sammansättning
- POSOM:s styrdokument
- Inventering av utbildningsbehov